

Bijlage 4 – Productomschrijvingen

Aanleiding

Op 31 december 2025 loopt de overeenkomst van de gemeente Ommen af.

De gemeente is voornemens bij de inkoop van de “Wmo begeleiding en dagbesteding” de volgende producten te hanteren:

1. Individuele begeleiding (Basis en Plus)
2. Dagbesteding (Basis en Plus)
3. Vervoer van en naar dagbesteding (regulier en rolstoel)
4. Kortdurend verblijf
5. Beschermd Thuis

Uitgangspunt is dat het normenkader begeleiding HHM (normenkader) als middel wordt gebruikt bij de indicatiestelling. Het normenkader wordt landelijk gebruikt en is wetenschappelijk getoetst. Het normenkader is als bijlage toegevoegd.

Uitgangspunt bij indicatiestelling is het onderzoeken of het aanbod in de sociale basis (algemene en voorliggende voorzieningen) toereikend zijn. Indien dit niet het geval is of maar gedeeltelijk het geval dan zal er een maatwerkvoorziening geïndiceerd worden. De maatwerkvoorziening is dan aanvullend op het aanbod vanuit de sociale basis. Indien het aanbod in de sociale basis wordt doorontwikkeld, kan dit gevolgen hebben voor de geïndiceerde maatwerkvoorziening.

Productomschrijvingen

1. Individuele begeleiding

Binnen de individuele begeleiding valt een product Basis en Plus. Het onderscheid is gemaakt in de complexiteit van de hulpvraag. Het onderscheid tussen ontwikkelgericht en behoudgericht wordt vervolgens gehanteerd bij de indicatiestelling en het opstellen en evalueren van de doelen.

INDIVIDUELE BEGELEIDING		
	BASIS	PLUS
Algemeen	Deze doelgroep kenmerkt zich door lichte tot matige problematiek, op één of een beperkt aantal leefgebieden. Er is behoefte aan (begeleiding gericht op) aanleren, stimuleren, onderhouden, behouden en toezien. De ondersteuning is overwegend planbaar.	Deze doelgroep kenmerkt zich door matige tot zware problematiek op meerdere leefgebieden. Er is behoefte aan (begeleiding gericht op) aanleren, stimuleren, onderhouden, behouden en toezien, waarbij ook overname nodig kan zijn. Er is sprake van een combinatie planbare en niet planbare begeleiding.
Zelfinzicht	De inwoner heeft zelfinzicht en herkent meestal wanneer er om hulp gevraagd moet worden.	De inwoner heeft beperkt tot geen zelfinzicht en herkent (vaak) niet wanneer hulp vragen nodig is.
Belastbaarheid	De inwoner is belastbaar of er is sprake van minimale beperking in belastbaarheid.	De inwoner is beperkt belastbaar.
Complexiteit van de problematiek	De complexiteit van de problematiek is laag of gemiddeld.	De complexiteit van de problematiek is hoog.
Risico	Er is geen sprake van risico voor de veiligheid van de inwoner en/of zijn gezinssysteem.	Er kan sprake van een verhoogd risico voor de veiligheid van de inwoner en/of zijn gezinssysteem.

INDIVIDUELE BEGELEIDING BASIS
Aard van de ondersteuning De ondersteuning is ontwikkelgericht of behoudgericht. Bij ontwikkelgerichte ondersteuning gaat het om inzet op toezien, stimuleren en aanleren. De ondersteuning is overwegend planbaar. Doel van de ondersteuning is een verbetering van de situatie van de inwoner, zodat hij beter in staat is om zelfstandig problemen op te lossen. Dit kan door het aangeleerde in de praktijk te brengen. Met de inzet van deze ondersteuning ontwikkelt de inwoner zich naar een situatie waarin hij minder begeleiding nodig heeft of zelfs naar zelfstandigheid waarbij helemaal geen geïndiceerde ondersteuning meer nodig is. Bij behoudgerichte ondersteuning gaat het om inzet op toezien, onderhouden en behouden. De ondersteuning is planbaar, de inwoner is meestal in staat zijn begeleidingsvraag uit te stellen. Doel van de ondersteuning is het stabiel houden van de situatie van de inwoner. Het gaat om het samen

oppakken van zaken en het observeren en signaleren om escalatie van problemen of verdere achteruitgang te voorkomen.

Kenmerken

De inwoner heeft een lichte tot matige problematiek, op één of beperkt aantal leefgebieden. Dit betreft laag tot gemiddeld complexe problematiek, maar kan fluctuerend van aard zijn en acute perioden kennen.

Een aantal kenmerken van de inwoner in het algemeen zijn:

- Meewerkend;
- Afspraaktrouw;
- Belastbaar of minimale beperking in de belastbaarheid;
- Gemotiveerd;
- Redelijk tot vrij hoge mate van zelfredzaamheid;
- Zicht op eigen problematiek en herkent meestal wanneer het nodig is om hulp te vragen.

De problematiek van de inwoner zal bij behoudgerichte ondersteuning altijd aanwezig zijn. Bij de ontwikkelgerichte ondersteuning is de inwoner leerbaar en kan de problematiek afnemen.

INDIVIDUELE BEGELEIDING PLUS

Aard van de ondersteuning

De ondersteuning is ontwikkelgericht of behoudgericht.

Bij ontwikkelgerichte ondersteuning gaat het om inzet op toezien, stimuleren, aanleren en soms overname van taken. De ondersteuning is niet altijd planbaar, omdat de begeleidingsvraag niet altijd uitgesteld kan worden. Doel van de ondersteuning is een verbetering van de situatie van de inwoner, zodat hij beter in staat is om zelfstandig problemen op te lossen. Dit kan door het aangeleerde in de praktijk te brengen. Met de inzet van deze ondersteuning ontwikkelt de inwoner zich naar een situatie waarin hij minder begeleiding nodig heeft, er minder risico is op acute problematiek of dat kan worden afgeschaald naar een indicatie individuele begeleiding basis.

Bij behoudgerichte ondersteuning gaat het om inzet op toezien, onderhouden, behouden en soms overname van taken. De ondersteuning is niet altijd planbaar, omdat de begeleidingsvraag niet altijd uitgesteld kan worden. Doel van de ondersteuning is het stabiel houden van de situatie van de inwoner. Het lukt vaak niet of heel langzaam om te ontwikkelen naar een hogere mate van zelfstandigheid, de ondersteuning is primair gericht op het behouden of stabiliseren van de situatie. Het gaat om het samen oppakken van zaken en het observeren en signaleren om escalatie van problemen of verdere achteruitgang te voorkomen.

Kenmerken

De inwoner heeft matige tot zware problematiek, op meerdere leefgebieden. Het betreft vaak complexe problematiek, maar kan fluctuerend van aard zijn en acute perioden kennen.

Een aantal kenmerken van de inwoner in het algemeen zijn:

- Beperkt belastbaar;
- Neutraal gemotiveerd;
- Risico tot zorgmijdend gedrag;
- Verminderde zelfredzaamheid;
- Beperkt tot geen inzicht in eigen problematiek en herkent meestal niet wanneer het nodig is om hulp te vragen.

De problematiek van de inwoner zal bij behoudgerichte ondersteuning altijd aanwezig zijn. Bij de ontwikkelgerichte ondersteuning is de inwoner leerbaar en kan de problematiek afnemen.

2. Dagbesteding

Binnen de dagbesteding valt een product Basis en Plus. Het onderscheid is gemaakt in de complexiteit van de hulpvraag en/of situatie. Het onderscheid tussen ontwikkelgericht en behoudgericht wordt vervolgens gehanteerd bij de indicatiestelling en het opstellen en evalueren van de doelen.

De omvang van één dagdeel dagbesteding is maximaal 4 uren, minimaal 3 uren. Als het gaat om een combinatie van twee dagdelen op één dag, dan is het minimaal 7 uren en maximaal 8 uren.

DAGBESTEDING		
	BASIS	PLUS
Algemeen	Deze doelgroep kenmerkt zich door lichte tot matige problematiek, op één of een beperkt aantal leefgebieden. Het hebben van een zinvolle invulling van de dag staat centraal. De begeleiding richt zich op het ontwikkelen of behouden van vaardigheden. Het ontlasten van de mantelzorger kan ook een doel zijn.	Deze doelgroep kenmerkt zich door matige tot zware problematiek op meerdere leefgebieden. Het hebben van een zinvolle invulling van de dag staat centraal. De begeleiding richt zich op het ontwikkelen of behouden van vaardigheden. Het ontlasten van de mantelzorger kan ook een doel zijn.
Belastbaarheid	De belastbaarheid van de inwoner al dan niet in combinatie met de motivatie, de draagkracht van zijn netwerk en het aanbod van de sociale basis zijn bepalend voor de omvang van de indicatie.	De belastbaarheid van de inwoner al dan niet in combinatie met de motivatie, de draagkracht van zijn netwerk en het aanbod van de sociale basis zijn bepalend voor de omvang van de indicatie.
Complexiteit van de problematiek	De complexiteit van de problematiek is laag of gemiddeld.	De complexiteit van de problematiek is hoog.
Risico	Er is geen sprake van risico voor de veiligheid van de inwoner en/of zijn omgeving.	Er kan sprake zijn van een gemiddeld tot hoog risico voor de veiligheid van de inwoner en/of zijn omgeving.

DAGBESTEDING BASIS

Aard van de ondersteuning

De dagbesteding is ontwikkelgericht of behoudgericht.

Bij behoudgerichte dagbesteding heeft de inwoner behoefte aan dagbesteding, gericht op ondersteunen en behoud van vaardigheden. De ondersteuning gebeurt door de medewerkers via mondelinge instructie. De inwoner heeft behoefte aan een zinvolle daginvulling. Doel van de ondersteuning is de mantelzorg en het steunsysteem van de inwoner ontlasten, waardoor de woonsituatie van de inwoner in stand kan worden gehouden. Bij de dagbesteding wordt de inwoner lichamelijk en geestelijk gestimuleerd en geactiveerd, met als doel de vaardigheden van de inwoner te behouden. De ondersteuning binnen de dagbesteding is groepsgericht, maar er wordt rekening gehouden met de ondersteuning die iedere individuele inwoner nodig heeft.

Bij ontwikkelgerichte dagbesteding heeft de inwoner behoefte aan dagbesteding, gericht op doorgroei naar een hoger niveau van functioneren. De dagbesteding is gericht op het oefenen met activiteiten, waardoor de inwoner (nieuwe) vaardigheden kan ontwikkelen. Ook kan de inwoner worden aangeleerd hoe hij kan omgaan met beperking(en). Binnen de ontwikkelgerichte dagbesteding wordt geen therapie gegeven, er is dan ook geen sprake van behandeling binnen de dagbesteding. De inwoner heeft behoefte aan positieve ervaringen en zo mogelijk afwisseling. Bij elke inwoner worden individuele doelen opgesteld en besproken hoe de resultaten behaald gaan worden. Voor de inwoner is een groepsdynamiek van belang om de resultaten te behalen. De dagbesteding kan ook als bijkomstig doel hebben om de woonsituatie van de inwoner in stand te houden waardoor de mantelzorg en het steunsysteem van de inwoner wordt ontlast.

Kenmerken

Bij behoudgerichte dagbesteding is de inwoner laag tot goed belastbaar en heeft door de beperking of aandoening weinig lerend vermogen en vaak weinig zelfinzicht. De inwoner heeft laag tot normale motivatie. Er is meestal sprake van stabiele problematiek bij de inwoner, deze kan eventueel fluctuerend zijn. De verwachting ten aanzien van de situatie van de inwoner is meestal dat deze geleidelijk achteruitgaat. Voor een deel van de inwoners blijft de situatie langere tijd gelijk. De draagkracht van de mantelzorg of het steunsysteem is laag of normaal. Als de inwoner hulp nodig heeft bij persoonlijke verzorging, ligt deze handeling in het verlengde van de begeleiding.

Bij ontwikkelgerichte dagbesteding is de inwoner laag tot goed belastbaar. In relatie tot de beperking of aandoening kan sprake zijn van een normaal tot goed lerend vermogen, zelfinzicht, ambitie en motivatie. Door deze eigenschappen is de inwoner in staat ontwikkelgerichte dagbesteding te volgen, waardoor hij stappen in de ontwikkeling kan maken. Er is meestal sprake van stabiele problematiek bij de inwoner, deze kan eventueel fluctuerend zijn. De verwachting ten aanzien van de situatie van de inwoner is dat deze kan verbeteren. De draagkracht van de mantelzorg of het steunsysteem is laag, normaal of goed.

Complexiteit van de problematiek

Deze doelgroep kenmerkt zich door lichte tot matige problematiek, op één of een beperkt aantal leefgebieden. De complexiteit van de problematiek is laag of gemiddeld.

Aard van de ondersteuning

De dagbesteding is ontwikkelgericht of behoudgericht.

Bij behoudgerichte dagbesteding heeft de inwoner behoefte aan dagbesteding, gericht op ondersteunen en behoud van vaardigheden. De ondersteuning gebeurt door de medewerkers via mondelinge instructie. De inwoner heeft behoefte aan een zinvolle daginvulling. Doel van de ondersteuning is de mantelzorg en het steunsysteem van de inwoner ontlasten, waardoor de woonsituatie van de inwoner in stand kan worden gehouden. Bij de dagbesteding wordt de inwoner lichamelijk en geestelijk gestimuleerd en geactiveerd, met als doel de vaardigheden van de inwoner te behouden. De ondersteuning binnen de dagbesteding is groepsgericht, maar er wordt rekening gehouden met de ondersteuning die iedere individuele inwoner nodig heeft.

Bij ontwikkelgerichte dagbesteding heeft de inwoner behoefte aan dagbesteding, gericht op doorgroei naar een hoger niveau van functioneren. De dagbesteding is gericht op het oefenen met activiteiten, waardoor de inwoner (nieuwe) vaardigheden kan ontwikkelen. Ook kan de inwoner worden aangeleerd hoe hij kan omgaan met beperking(en). Binnen de ontwikkelgerichte dagbesteding wordt geen therapie gegeven, er is dan ook geen sprake van behandeling binnen de dagbesteding. De inwoner heeft behoefte aan positieve ervaringen en zo mogelijk afwisseling. Bij elke inwoner worden individuele doelen opgesteld en besproken hoe de resultaten behaald gaan worden. Voor de inwoner is een groepsdynamiek van belang om de resultaten te behalen. De dagbesteding kan ook als bijkomstig doel hebben om de woonsituatie van de inwoner in stand te houden waardoor de mantelzorg en het steunsysteem van de inwoner wordt ontlast.

Kenmerken

Bij behoudgerichte dagbesteding is de inwoner laag tot goed belastbaar en heeft door de beperking of aandoening weinig lerend vermogen en vaak weinig zelfinzicht. De inwoner heeft laag tot normale motivatie. Er is meestal sprake van stabiele problematiek bij de inwoner, deze kan eventueel fluctuerend zijn. De verwachting ten aanzien van de situatie van de inwoner is meestal dat deze geleidelijk achteruitgaat. Voor een deel van de inwoners blijft de situatie langere tijd gelijk. De draagkracht van de mantelzorg of het steunsysteem is laag of normaal.

Bij ontwikkelgerichte dagbesteding is de inwoner laag tot goed belastbaar. In relatie tot de beperking of aandoening kan sprake zijn van een normaal tot goed lerend vermogen, zelfinzicht, ambitie en motivatie. Door deze eigenschappen is de inwoner in staat ontwikkelgerichte dagbesteding te volgen, waardoor hij stappen in de ontwikkeling kan maken. Er is meestal sprake van stabiele problematiek bij de inwoner, deze kan eventueel fluctuerend zijn. De verwachting ten aanzien van de situatie van de inwoner is dat deze kan verbeteren. De draagkracht van de mantelzorg of het steunsysteem is laag, normaal of goed. Als de inwoner hulp nodig heeft bij persoonlijke verzorging, ligt deze handeling in het verlengde van de begeleiding.

Complexiteit van de problematiek

Deze doelgroep kenmerkt zich door matige tot zware problematiek op meerdere leefgebieden. De complexiteit van de problematiek is hoog. Er kan meer individuele aandacht nodig zijn bij het reguleren van emoties of probleemgedrag.

3. Vervoer van en naar dagbesteding

Als de inwoner in aanmerking komt voor dagbesteding, zal ook worden onderzocht of de inwoner in staat is om de locatie van de dagbesteding te bereiken. Allereerst zal gekeken worden of er een geschikte dagbesteding in de buurt van de inwoner is om de reisafstand en reistijd te beperken. Dit heeft de voorkeur. Als dichtbij niet kan, dan is de inzet van dagbesteding op verdere afstand gerechtvaardigd. Wanneer de inwoner in staat is zelfstandig of met hulp van het netwerk op de dagbesteding te komen dan is dat uiteraard voorliggend. Indien dit niet mogelijk is wordt er een indicatie voor vervoer afgegeven. Hierbij wordt er een onderscheid gemaakt tussen regulier vervoer en rolstoelvervoer.

Indien een aanbieder zich in heeft geschreven voor dagbesteding dient hij het geïndiceerde vervoer van en naar de locatie te verzorgen. De aanbieder is verantwoordelijk voor het inregelen van het vervoer. Of dit een eigen inspanning is of een samenwerking met bijvoorbeeld een vrijwilligersorganisatie of een andere zorgaanbieder, is aan de betreffende aanbieder. De aanbieder mag meerdere deelnemers vervoeren per rit, waarbij de totale reis voor de inwoner niet langer mag duren dan 45 minuten. Uiteraard moet dit wel passend zijn bij de ondersteuningsbehoefte van de inwoner en mogen kosten voor het vervoer in geen geval belegd worden bij de inwoner.

De reistijd maakt geen onderdeel uit van de dagbesteding en wordt dus niet meegerekend qua tijdsinzet.

De bekostiging vindt plaats op basis van een vast tarief per inwoner per dag. Voor regulier vervoer en rolstoelvervoer wordt gebruik gemaakt van een staffel.

- Tarief enkele reis tot en met 10 kilometer
- Tarief enkele reis vanaf 11 kilometer tot en met 20 kilometer
- Tarief enkele reis vanaf 21 kilometer tot 30 kilometer

Het aantal kilometers wordt berekend vanaf het woonadres van de inwoner naar de locatie van de dagbesteding via Routeplanner ANWB. Hierbij wordt uitgegaan van de kortste route en een enkele reisafstand.

4. Kortdurend verblijf

Om mantelzorgers te ontlasten kan de zorgbehoevende inwoner kortdurend logeren in een instelling. Er kan sprake zijn van zowel een planbare tijdelijke afwezigheid van de mantelzorger als een niet planbare tijdelijke afwezigheid van de mantelzorger. De aanbieder zorgt bij kortdurend verblijf voor opvang, maar ook het eventueel benodigde toezicht en begeleiding. Eveneens vallen hieronder de maaltijden en het drinken. Dit verblijf kan gecombineerd worden met huisartsgeneeskundige of verpleegkundige zorg vanuit de Zvw.

5. Beschermd Thuis

Beschermd Thuis: lokaal te ontwikkelen aanbod voor wonen en begeleiding voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid die ondersteuning nodig hebben met als doel dat zij zelfstandig kunnen wonen en zich op eigen kracht kunnen handhaven in de samenleving. Het richt zich op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie in de eigen buurt/kern, zonder 24/7 uren aanwezigheid van professionele begeleiding en toezicht in de directe omgeving. Voor niet-planbare ondersteuning (buiten kantooruren) is een 24/7 uren bereikbaarheidsdienst beschikbaar.

Aanvullende vereisten en uitgangspunten

Als een aanbieder individuele begeleiding plus aanbiedt en zich daarop inschrijft, dan dient de aanbieder ook individuele begeleiding basis aan te bieden. En zich hier dus ook op in te schrijven.

Als een aanbieder zich inschrijft voor dagbesteding, dan is de aanbieder ook automatisch ingeschreven voor het product vervoer.

De indirecte kosten, niet-productieve uren (zoals no-show, administratie, ziekte, reistijd van de aanbieder zelf), worden verdisconteerd in de tariefbepaling van de verschillende producten. Deze niet-productieve uren hebben geen invloed op de indicatiestelling. De indicatiestelling betreft uitsluitend de cliëntgebonden contacttijd.

Het uitgangspunt is dat de ondersteuning fysiek wordt aangeboden aan de inwoner. Bij individuele begeleiding mag een deel van de ondersteuning ook digitaal worden aangeboden, mits dat in die gevallen passend en helpend is.